

Lévai Újság

független gazdasági, kulturális és kritikai hetilap

V. ÉVFOLYAM

25. SZÁM

1938. JÚNIUS 22.

Olcsóbb villanyárakat

Évek óta aktuális kérdés Léván a villanyáram árának leszállítása, amelyről azonban az illetékesek mindezeig nem akartak hallani. Állandó kifogás volt, hogy a V. V. T. üzeme nem rentábilis és szó sem lehet az áram-árak leszállításáról. Örömmel értesülünk arról, hogy a hálózat átszerelése és az adminisztráció átszervezése után ma már a V. V. T. tekintélyes jövedelemtöbblettel rendelkezik.

Léva nemcsak a pótadók, de a villanyárak terén is vezető helyet tölt be a köztársaság városai között. Hogy a város gazdasági helyzete nem a legrózsásabb, mindannyian belátjuk, de viszont az illetékeseknek is be kell látniuk, hogy a polgárság bevételei sem olyanok, hogy a dupla adózást anyagi romlás nélkül továbbra is elviselhesse. Mert a lévai polgár a maximális pótadó és a maximális villanyár mellett dupla adózást teljesített.

A város lakosságának és az igazság érdekében csak a kötelességünket teljesítjük, akkor, amikor az állami statisztikai hivatal kimutatásából leközzöljük — bármily kellemetlenül is érintse ez az illetékeseket, — hogy egyes a köztársaság területén fekvő városokban mit fizetnek a fogyasztók a villanyáramért:

Troppau	1.90 Kč	Brünn	1.18 Kč
Pilsen	1.75 „	Jägerndorf	1.04 „
Iglau	1.69 „	Teplitz-Schönau	0.98 „

Komotau	1.60 „	Olmütz	0.96 „
Gablonz	1.41 „	Königeretz	0.95 „
Prossnitz	1.41 „	Prága	0.88 „
Reichenberg	1.30 „	Zlín	0.86 „
Aussig			0.85 Kč

Ezzel szemben nálunk még mindig 3.50 Kč a villanyáram ára. A nyugati városokban már régebb közszükségleti cikk a villany, Léván azonban még mindig luxus, legalább az ára után ítélve.

Örömmel állapítjuk meg, hogy városunk nem mindenben ilyen elfogult és maradi, mert pld. az a ut ó már Léván sem luxus, hanem szükséges és nélkülözhetetlen használati tárgy. Ugy látszik a város vezetősége a saját előnyére még egy kissé furcsa eljárás útján sem elfogult.

A képviselőtestület legutóbbi gyűlésén többek felszólalására utasítást adott a V. V. T. üzembizottságának, hogy a villanyárak leszállítására sürgős javaslatot terjesszen elő a képviselőtestületnek. Most nyár van, a villanyfogyasztás minimális, mi türelemmel várjuk az üzembizottság javaslatát, de előre bejelentjük, hogy amennyiben az kellő időben és megfelelő formában nem kerül a képviselőtestület elé, éles és kiméletlen harcot indítunk a túl nagy villanyárak ellen. A V. V. T. üzembizottságának nem szabad elfelejteni, hogy a lakosság türelme fogytán van és a dupla adózást nem hajlandó sokáig tűrni!

Az új magyar irodalom

egyik legkiemelkedőbb tehetsége, Márai Sándor. Több, mint kiváló író, több mint európai színvonalú publicista, mindezen felül érdekes, gyakran izgatón érdekes és mindig egyéni gondolkodó, utólrhetetlenül egyéni stílusművész, aki megalkotta a maga legegységibb hangját s most egy kiragadott soráról is képes öt felismerni bármelyik jószemű olvasója.

Hosszú évek után a véletlen összesodort bennünket s a margitszigeti fedett uszodában találkoztunk, beszélgettünk.

— Még mindig Léván él? — kérdezte az első üdvözlések után.

— Úgy látszik, végleg ottragadtam, — mondtam kis keserűséggel.

— Hígyje el, nem a legrosszabb, — igyekezett valami megnyugtatót mondani.

— Nem a legrosszabb, de azért én tehetséget és pozíciót is szívesen cserélek Márai Sándorral.

Mosolyogtunk és Márai még mindig igyekezett kedveset mondani:

— Néha vágyódom kevésbé zaklatott s kisebb feszültséget kívánó munkára... Önnek bizonyára nyugodt élete van...

— Ha meggondolom, hogy valamikor, körülbelül egy időben indultak el cikkeink a Prágai Magyar Hírlapban s míg Márai Sándor ma a legértékeltb magyar írók egyike, addig én »nyugodtan« élhetek Léván... mintha kissé lemaradtam volna ebben a »versenyben«, bocsásson meg az időbeli összehasonlításért.

— Ha Önnek ez megnyugtató — mondotta Márai — én a PMH megindulásakor már »rég« újságíró voltam s már sokmindenen mentem keresztül. Mire a PMH-ban jelentek meg a cikkeim, már oda csak mellékesen dolgoztam s írásaim inkább külföldi és budapesti lapokban jelentek meg.

— Bármiként van azonban — fejeztem be a témát — értelmes ember nem zúgólódik akkor, amikor látja, hogy a versenyben lemarad. A tehetségesebb, az erősebb, a rátermettebb győzelmét nemcsak igazságosnak kell elfogadni, hanem kíván-

ni is kell, mert ez a társadalom egyetemes érdeke.

S amikor erről a kérdéstről beszélgetés alakult ki közöttünk, megnyugvással látam, hogy olyan kivételes szellem, mint Márai Sándor, a mai megmérgezett életben is azzal a humanasztikus, felvilágosult szellemmel ítéli meg az időszerű kérdéseket, mint amelyet egy igazi szellemtől jogosan el lehet várni.

Ő is a szabad és elfogult törvények által nem befolyásolt egyéni érvényesülést tartja eszményinek. Szenvedélyes szavakkal bélyegezte meg azt a közszellemet, amely egyéni teljesítményeket, tudományos munkásságot, gazdasági tevékenységet, szellemi alkotást nemzeti, faji vagy vallási előítéletek alapján ítél meg.

A korszerűen gondolkodó művelt ember a maga személye elleni sértésnek, lelki megaláztatásnak tartja, ha megaláztatásokról olvas, amelyek fajuk és vallásuk miatt érnek embereket s a művelt emberiség valósággal háborus szellemmel telik meg, mikor látja, hogy az emberi méltóság ellen elkövetett divatos politikai bűnöket csak erőszakkal és hasonló módszerekkel lehet megtorolni.

Mozi műsorok:

SZERDA, CSÜTÖRTÖK:

Apolló mozgó: Az idény leegnagyobb kalandorfilmje: Glahn hadnagy kalandjai. Knut Hamsun »Pan« című ismert regénye nyomán készült és természetfeletelekben gazdag, kellemesen elszórakoztató nagyfilm. Főszereplők: Christian Kayssler, Hilda Sessak, Werner Schott, Arnošt Dumček.

PÉNTEK, SZOMBAT, VASÁRNAP.

Apolló mozgó: Világhírű nagyfilm J. F. Cooper »Utolsó mohykán« című legjobb és legkedvesebb regénye nyomán. A film új feldolgozása, az emberi becsületesség és az adott szó betartásának mintafilmje: »Utolsó mohykán«. Főszereplők: Randolph Scott, Binnie Barnes, Heater Angel, Henry Wilcoxon, Bruce Cabot. Az idény egyik leggyönyörűbb filmje, olyan tárgyval, mely mindenkit érdekel, mert nincs senki, ki ne olvasta volna Cooper végtelenül kedves regényét az Utolsó mohykánt.

SZOMBAT VASÁRNAP.

Orient mozgó: A legjobb szenzációs cikuszai nagyfilm: Truxa. Az artisták életéből, tele vakmerő mutatványokkal. Főszereplők: La Jana, Hans Shönker, Hans Stelzer.

KEDD, SZERDA.

Orient mozgó: Pánik az expressen. A gangszterek cselekedeteiből. Főszereplők: Hugo Williams, Godfrey Tearle, stb.

A magyarság új lehetőségei

A három etapban megtartott választások legfontosabb vasárnapja a magyarság szempontjából a legutolsó volt. Az elmúlt vasárnap száz és száz szlovenszói magyar helységben megmozdult a magyar nép s kifejezést adott annak a kívánásának, hogy megfélemlíthetetlenül kívánja tovább élni kisebbségi sorsban is a maga nemzeti életét. Közülük 200 magyar községben nem is volt más lista, csakis az egyesült magyar pártok listája. Sokszáz magyar városban és községben sikerült megszerezni a magyarság abszolút többségét s ezzel kidomborítani ezeket a helységeket sokszor statisztikailag is kétségbevitte magyar jellegét. Az új öntudatra ébredt magyarság fényes diadalt aratott minden elnemzetlenítő törekvés felett s most — miután férfiasan teljesítette kötelességét — várja az öt megillető jogok teljesítését.

Az ilyen döntő győzelem felemelő érzés minden időben. De ma különösen. A történeti események mai vajadásában új lehetőségek nyíltak a magyarság számára is. Egy jobb és boldogabb korszak lehetőségei s a hűségesen kötelességtudó magyar nép most várakozással és aggodalommal telt bizalommal tekint vezérei felé, hogy lesz-e erejük, energiájuk és bölcsességük a magyar tömegek számára mindazt kivívni, amely az adott lehetőségek között kivívható.

A csehszlovák kormány elnöke már meghívta a magyarság legilletékesebb vezetőit, hogy tárgyaljanak a most elkészült új nemzetiségi státútumról. Bizunk benne, hogy a magyar vezérek ugyanannyi öntudattal és határozottsággal, mint a német kisebbségek, ugyanazokat a jogokat fogják népünknek biztosítani, mint amit a nagyobb létszámú németeknek megadnak.

A magyar nép éppen ezeken a választásokon mutatta meg politikai érettségét és rátermettségét s ezáltal méltónak bizonyult arra, hogy a csehszlovák köztársaság keretein belül, a demokratikus alkotmány szellemének maradéktalan érvényesítésével biztosítsa ne csak a maga legteljesebb nyelvi és kulturális jogait, hanem a maga autonómiáját is.

Az a testvéri viszony, amelyben éppen az utóbbi hónapokban a szlovák és magyar nép vezetői között kialakult, amely bizonyos közös politikai taktikát biztosított a számukra, azt a reményt nyújtja, hogy a szabadság és nemzeti érdekek szempontjából a szlovákság és magyarság között ellentétek nem lehetnek.

Amint a magyarság hivatalos vezérei ismételték, a nyilvánosság előtt fennhangon hirdették, hogy támogatják a szlovákság autonómiára vonatkozó jogos követeléseit, éppannyira természetes az is, hogy ugyanezt a szlovákságtól is elvárják.

Ezen a hasábkön már többször írtunk arról, hogy Csehszlovákia nemzetét egyes-egyedül a svájcihoz hasonlítható kantonális rendszer elégítheti ki maradéktalanul. — Szlovák, német, magyar, ruszin, csupa önállóságra képes tehetséges nép, amely alkalmas arra, hogy önmaga ügyeiben maga döntsön. Szlovenszón aránylag könnyen meghúzható a nemzetiségi határ s könnyen megalkothatók a délszlovenszói és középszlovenszói magyar kantonok, amelyeknek hivatalos nyelve a magyar, amelynek köztisztviselői kizárólag magyarok, amely — a csehszlovák demokratikus alkotmány égisze alatt — nyugodtan és zavartalan fejlődésben élhetne.

Az egymással szomszédos szlovák és magyar kantonok testvéri megértésben élhetnének egymás mellett s egyúttal függetlenek lehetnek egymástól. Éppugy kifogástalan kapcsolat létesíthető a köztársaság cseh és német kantonjai között. Mindezeket a köztársaság közös hadügye, közös pénzügye és közös külügye tarthatná össze.

Ez a nemzetiségi állam a teljes egyenjogúságon és teljes igazságon alapulna s az itt élő elégedett népek a legjobban biztosít-

hatná az állam nyugodt életét, fejlődését és népeinek boldogságát.

A magyarság bizik benne, hogy a kormányok elé járuló magyar pártvezérek, mint egyenrangú felek nem kívánnak alárendelt szerepet juttatni a milliós tömeggel rendelkező, egységessé kovácsolódott magyar népek s ugyanazokat a jogokat fogják megkapni, mint amit a többi nemzetek.

Tiszta vizet kell önteni a pohárba. A magyarság testvéri viszonyban óhajt élni a szlovák néppel, amely egy évezrede vele szomszédos, együttélő nép és közös érdekközösségben élni a cseh nemzettel is s egyenrangú része kíván lenni a demokratikus csehszlovák köztársaságnak, amelynek a maga tehetségével, rátermettségével, földjének termékenységével nagy szolgáltatásokat tehet. De csakis mint velük egyenrangú, becsületese együttműködésre törekvő, ugyanolyan önkormányzattal rendelkező nép.

És jó szolgálatot tehet a magyar nép elégedettsége esetén a köztársaságnak azzal is, hogy jogainak teljes respektálása esetén valóra váthatja végre azt a misszióját, hogy híd legyen Csehszlovákia és Magyarország között s békét teremtve a két egymásra utalt, egyforma veszélyek által megkörnyékezett Duna-menti állam között, hozzásegíthetné ezeket az országokat olyan együttműködéshez, amely mindkét országnak biztosítaná a boldogulást, a függetlenséget és egy jobb, emberségesebb jövőt.

Az államvédelmi alap felhívása a közönséghez

A Csehszlovák Sajtóiroda jelenti: A csehszlovákiai önkormányzatok, bankok, valamint a munkaadói és alkalmazottai egyesületek legfőbb szervezeteinek képviselőiből bizottság alakult, amelynek feladata, hogy az államvédelem céljaira gyűjtést szervezzen. — A bizottság a következő felhívással fordul a csehszlovákiai nyilvánossághoz:

A köztársaság 20-ik, jubiláris esztendőjében az egész világ megcsodálja ezt az államot, amely a szabadság, a demokratikus türelmesség, a nemzeti, vallási és szociális békülékenység ideáljait testesíti meg és el van tökéltve arra, hogy a köztársaságot és ezeket az eszményeket úgy belső, mint külső ellenfeleivel szemben megvédelmezze. Ennek az akaratnak jelképe fiatal és erős hadseregünk, amelynek felkészültségére és bátorságára építhetünk és amely kizárólag a békét és a nemzetvédelmet szolgálja. De az állam védelme nemcsak a hadsereg ügye. Az egész lakosságot át kell hatnia a béke- és államvédelem akaratának, el kell tökéltie magát a köztársasággal és elsősorban a hadseregért meghozandó áldozatokra is. Ha szolidárisan összefarkozik, kis nemzet is naggyá és lebirhatatlanná lehet, különösen akkor, ha olyan gyönyörű eszményekért küzd, mint amilyenek az emberi szabadság s az emberek és nemzetek egymás közötti békéje. A mostani komoly percekben megszűntek a kicsinyes torzalkodások s minden polgár erős akaratot és elhatározást mutat a védekezéshez. Ezer és ezer polgár, munkás, hivatalnok, iskolásgyerek, mintha megadott jelle tőrténne, ajándékokat nyújtanak az államvédelem céljaira s ezek az ajándékok valóban megindítóak, mert értékük az ajándékozók viszonyaihoz képest jelentősek. Elképzelhető, hogy a lelkesedésnek ezt a példáját ne követné minden polgár? Elképzelhető, hogy valaki elválna életének szabadságának és vagyonának védelmét, anélkül, hogy maga is segíteni igyekezne? Ez elképzelhetetlen. A köztársaság fennállásának 20 éves jubileuma alkalmat nyújt, hogy ezt a jubileumot a közjó ja-

vára nyújtott ajándékkal ünnepezzük meg. Gyönyörű dolog volna, ha a jubileum emlékére szobrokat emelhetnénk és támogatást nyújthatnánk a művészetnek, a tudománynak, a közegészségügynek és a szociális alapoknak. Ma azonban minden igyekezetünk, minden munkánk, minden tartalékunk egy célra összpontosul. Ez a cél: az államvédelem fokozott biztonságának kiépítése. Ezzel leghatékonyabb módon biztosítjuk kulturális és szociális eszményeink fennmaradását a jövőendő számára. Ma mindannyiunknak, akik a köztársaság jubileuma alkalmából áldozatot akarunk hozni, ezt az áldozatot a köztársaság védelmének céljaira kell meghoznunk. Ezért

azzal a kéréssel fordulunk a köztársaság minden polgárához, aki az állam mellett áll, aki magáénak vallja a demokratikus szabadság s a nemzeti, vallási és szociális békülékenység ideáljait, aki a külső béke, a nemzetek közötti baráti együttműködés mellett foglal állást, aki el van tökéltve rá, hogy szükség esetén megvédje ezt az államot, hogy a köztársaság 20 éves jubileuma alkalmából meghozni szánt anyagi áldozatait fordítsa az államvédelmi alapra! Felhívjuk az összes önkormányzati testületeket, kultuszövetségeket, szociális és gazdasági egyesületeket, a vállalatokat, valamennyi társadalmi osztályt, minden polgárt, elsősorban a gazdagokat, de a kevésbbé tehetőseket is, hogy vagyoni helyzetükhöz mérten, de a köztársaság iránti odaadásuk mértéke szerint is hozzájáruljanak a köztársaság védelméért.

Rendkívül fontos, hogy a mostani komoly percekben megmutassuk szolidaritásunkat, életakarunkat és a köztársasághoz fűződő viszonyunkat. Ezzel az áldozatunkkal, amely a köztársaságot szolgálja, tanúságot teszünk az egész világ előtt erkölcsi értékünkéről és belső erőnkéről és tanúságot teszünk arról, hogy a jelenlegi demokratikus irányban kívánjuk országunk fennmaradását biztosítani és boldogulását elősegíteni.

Érelmeszesedés, neurasténia, golyva, mirigy-csont-izületi és bőrbajoknál, húdások, kőszénves-csuzos loboknál

CSIZ jód-bróm gyógyfürdő

Oleó pászál-árak az összköltségekkel az elő és utóidényben 14 napra Kč 760.—, 21 napra Kč 1.1000.—

Öthón tartandó ivókúrákhoz CSIZI jód-brómos gyógyvíz. — Ismeretlőt, használati utasítást küld a Fürdőigazgatóság ČIZ-KUPELE, Slovensko.

Ahogy én látom . . .

a levai Kákában valóságos közelharcok folynak esténként a padokért. Köztudomásu, hogy hosszas küzdelem után a város végre engedve a közóhajnak a kákai sétányon elhelyezett néhány padot a gyönyörűvé varázsolt sétány külső részén üldöghelhet most már a levegőre, pihenésre vágyó publikum esténként, dicsérve azokat, akik a padokat odahelyezték. Csodálatos véletlen folytán a padokan este nincsen üres hely, mert az »erdekeltek« már akkor nyafkork kiküldik bizalmi embereiket, hogy számukra egy-két helyet foglaljanak. Így aztán a pihenésből valóságos háború lesz. Kérjük a város vezetését, tegyen ki még néhány padot, mert nem elég a szemétkosarak számát szaporítani, de lehetővé kell tenni, hogy minél többen élvezhessék nyári este az újra visszatérőnek látszó béke nyugalmát . . .

OKULÁR.

HIREK

— Czeglédy Pál esperes a lévai új ref. lelkész. A lévai református gyülekezet vasárnap délelőtt Konta Károly ref. lelkész, egyházmegyei kiküldött elnöke mellett tartotta lelkész-választó közgyűlését. A közgyűlés Czeglédy Pál ipolypásztói lelkész-esperest egyhangulag választotta meg lelkészévé. A megválasztott, amint arról értesülünk az állást elfogadta és a lévai ref. egyház vezetését az özvegyi hónapok eltelte után, az év vége felé veszi át. Mint ismeretes Czeglédy az egyházkerület püspökjelöltje is és nem lehetetlen, hogy Léva rövidesen püspöki székhely lesz.

— Jóváhagyták a város 1938 évi költségvetését. Léva város 1938 évi költségvetését, amelyet többen, köztük Boros Béla h. városbíró is megfellebbezett, a fellebbezések visszavonása és hosszas tárgyalások után, az országos hivatal a napokban jóváhagyta, így a város további gazdálkodása már a rendes keretek között folyhat.

— A magyar gyermekvédő egyesület lévai tárgysorsjátékának húzása f. hó 11-én történt meg. A kisorsolásra került goblin-képet Molnár Sándor vendéglős nyerte meg.

— A Boy-asztaltársaság, az Iparos-kör és a Juventus közös kirándulást rendez Peszérre, 26-án vasárnap. Indulás a 7.18 órai vonattal. Gyülekezés reggel 7 órakor az állomáson.

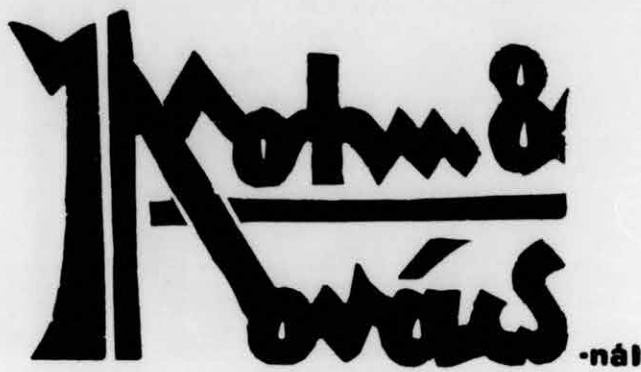
— Beiratás az állami polgári iskolába. Az állami polgári iskolába f. évi június hó 23-án és 24-én lesznek a beiratkozások. A beiratásnál előmutatandó: a) az utolsó iskolai bizonyítvány, b) keresztlevel, c) illetőségi vagy állampolgársági bizonyítvány. Beiratási díj 10 Kc. A felvételi vizsgák a felsőbb osztályokba a beiratáskor tartanak meg. A lévai polgári iskola körzetén kívül lakó tanulók csak feltételesen lesznek beírva az iskolába. Az iskolai év 1938. szeptember 1-én veszi kezdetét. — Az igazgatóság.

— Beiratás a pozsonyi YMCA kétéves magánkereskedelmi iskolájába naponként az iskola igazgatóságánál. Megfelelő érdeklődés esetén magyar párhuzamos osztályok is lesznek. Az iskola jó alkalmat nyújt a szlovák nyelv gyors és alapos elsajátítására. Felvehető minden 14 életévét betöltött és legalább 3 polgári v. középszkolai végzettséggel rendelkező tanuló vagy tanulónő. Az iskola a közoktatásügyi minisztérium ellenőrzése alatt áll és abszolvensi érvényes bizonyítványt nyerne. A tanulóknak joguk van a kedvezményes vasuti diákigazolvány használatára. Prospektus ingyen. YMCA, Bratislava, Sánc-út.

— A pozsonyi YMCA középiskolai internátusába naponként lehet jelentkezni. Az egész ellátás kitűnő pedagógiai felügyelettel már 290 Kc-ért. Prospektust ingyen küld az YMCA, Bratislava, Sánc-út.

— Dunakiállítás az idei Dunavásáron. Az idei Dunavásár keretében augusztus hó 28-tól szeptember 4-ig nagyszabású Dunakiállítást rendeznek. E kiállítás azt a célt követi, hogy rámutasson a Duná fontosságára, mint Csehszlovákia egyetlen szabad forgalmi útjára a tengerhez, mely az egész világgal összeköti. A kiállításon bemutatásra kerülnek: a Dunahajózás fejlődése, a szakirodalom, a Dunavidék flórája és faunája, azonkívül dunaforgalmi propaganda, mely a ki- és bevétel előnyeire, jobb kihasználás céljából rámutat. A kiállítás két részre oszlik: az egyik a »Z« pavillon északi karzatán, a másik az »Umelecká Besedában« kerül elhelyezésre. A kiállításon résztvesznek: a Csl. Duna-hajózási intézet, Bratislava városa, a bratislavi: állami vasutak igazgatósága, a Csl. Duna, gőzhajózási társaság és más szervezetek, melyek működése a Dunával összefüggésben áll.

Női kabátkelmék, kosztümszövetek, blúzselymek és angorák, valódi francia imprimék

férfiaknak ruha, felöltő és raglán kelmék a legnagyobb választékban.

Választ előtt a magyar kulturájú szlovákiai és kárpátaljai zsidóság

A »Rozsnyói Hírlap« júni. 12. számában ezen cím alatt megjelent cikk-ből vettük át az alábbiakat.

A nemzetiségi kérdés most közelgő végleges rendezésénél egészen különleges helyzetbe kerül és sorsdöntő elhatározás elé állítódik az itt élő zsidó vallású öslakosság.

Nem lesz semmi akadály a új viszonyok között sem annak, hogy a zsidóság továbbra is zsidó »nemzetiség«-ként szerepeljen. E lehetőség azonban korántsem jelenti azt is, hogy a zsidó nemzeti alapra helyezkedettek zavartalanul kiélhessék az önálló nemzeti miveltségek és legfontosabb jogát, azaz politikai, közigazgatási és törvénykezési életben, írásban és szóban szabadon használhatják a nyelvüket, mert hiszen, — mint emlékeztetünk rá — a legfelső közigazgatási bíróság egy konkrét esetből kifolyólag kimondotta, hogy jiddisch-hébernyelvű beadványokat a hatóságok nem fogadhatnak el.

Igy aztán a zsidók — saját jól felfogott érdekeikben is — nem tehetnek majd a most várt nagy változások után egyebet, minthogy zsidó nemzetiségüket nem kívánják kihangsúlyozni, megelőgszenek azal, hogy zsidóságukat vallásukban éljék ki, ahogy ezt a múltban tették itt s tesszik ma is másutt és az anyni elhelyezési lehetőséggel s egyéb gyakorlati haszonnal járó »kisebbségi« jogokban való részesülhetés céljából ahhoz a nemzetiséghez csatlakoznak, amelynek körében eddig éltek, amellyel közös a multjuk és a kulturájuk.

Amikor az itteni zsidóságnak az itteni magyarsággal szemben való magatartása jön szóba, egyesek mindjárt a magyarországi zsidótörvényre hivatkoznak, amely szerintük nehezíti, vagy éppen lehetetlenné teszi, hogy a zsidóság továbbra is a régi sorsközösségben éljen a magyarsággal.

Hát először is annak a bizonyos zsidótörvénynek — mint már annyiszor kimutattuk — nagyobb a füstje, mint a lángja, meg aztán erre a zsidótörvényre, mint a további magyar-zsidó barátság akadályára ezért sem lehet hivatkozni, mert a cseh-szlovák magyar pártok megfelelő fóruma ünnepelesen kinyilatkoztatta, hogy tekintet nélkül az illető vallásra, magyarnak tekint és magyarként kezel mindenkit, aki magát magyarnak érzi, vallja és vállalja a magyar sorsközösséget!

Amint a romániai magyarság vezetősége megcsinálta a rövid Goga uralom idején, azt a gyönyörű gesztust, hogy az illetékes hatóságok előtt a magát magyarnak tartó romániai zsidóság számára ugyanazt az elbánást, ugyanazokat a jogokat követelte, amelyek neki járnak: úgy mi is készségesen kijelentjük, hogy a készülő magyar nemzeti jogoknak az itteni zsidóság, illetve ennek az a része, amely magát magyarnak vallja s velünk fenntartás nélkül sorsközösséget vállal, éppúgy részese, mint mi. **Öslakós.**

— Fájdalomnélküli foghúzás, fogtömés, porcellán koronák, műfogak, valamint mozgó fogak fixálása a legmodernebb módszerek szerint **Bodánszky Irén** fogműtermében, **Levice, Fötér**, készülnek. Rendel a betegsegélyző pénztár, valamint az összes fondok részére is.

— A Városi Magyar Közkönyvtár felhívja összes tagjainak figyelmét, hogy a kölcsönbevett könyveket a nyári szünet megkezdése előtt okvetlenül szolgáltatassák vissza. A könyvtár nyári szünetét július hó 2-án kezdi meg, így az utolsó könyvtáróra július 1-én pénteken délután 4—7 óra között lesz megtartva. A nyári könyvtár-szünet szeptember 2-ig tart, a kikölcsönzés tehát szeptember 2-án pénteken délután a szokott időben kezdődik.

— **Hogyan csomagolunk helyesen?** Ma már a vevők csomagolatlan árut el sem fogadnak és ezért felmerül a kérdés, hogyan csomagolunk helyesen és takarékosan. Nem igaz, hogy a csomagolás csak kiadástételt képez, mely elhanyagolható, vagy hogy a nem tetszőtösen csomagolt áru, éppen olyan jól eladható, mint a célszerűen és izlésesen csomagolt. E szerzett tapasztalatok alapján a papírpar az idei pozsonyi Nemzetközi Dunavásár keretében érdekes kiállítást rendez a modern csomagolásról, mely az ipart és a kereskedelmet egyaránt fogja érdekelni. Még említésre méltó, hogy a papírpar a csomagolás kérdésében állandó tanácsadót rendezett be (cím: Praha II. Národní 10. Az egyesült papírgyárak eladási irodája), ahol mindenki a saját érdekében díjtalan felvilágosítást kap az összes ez irányú kérdésekben. **Dr. P. H.**

— **Gépirási munkát** otthonra jutányosan, a legpontosabb kivitelben vállalok. — Cím a kiadóban.

Nagy károkat okozott a felhőszakadás a Bur-völgyében

Borfő község környékén elterülő völgyben, főleg a Bur völgyében hatalmas felhőszakadás pusztított az elmúlt hét szerdájára virradó éjszaka. Rengeteg mezőgazdasági termék, épület és állat pusztult el. A felhőszakadás utáni árvíz a legnagyobb mértékben Borfő községet sújtotta. A falu mély völgyben épült és a víztömegek minden irányból rázúdultak. A helytelen építkezés, valamint a rossz kerítések még növelték a veszélyt, mert az ár magával ragadta a kerítéseket, egy helyre sodorta azokat össze és az így készült torlaszon a víz megakadt és még jobban felduzzadt.

Az árvíz éjfél után néhány perccel ért a falu határába és az álmukból felriadt emberek alig foglalkozhattak a mentéssel,

mert a víz már sok lakásban méter magasan állott. Néhány család csak a padláson, a tetőn keresztül tudott kimenekülni az embermagasságig vízben álló házából.

Az árvíz az udvarokból és a gazdasági épületekből mindent magával sodort, még a gazdasági gépeket is. Az éléskamrákban tönkretette a lisztet s teljesen elpusztította a veteményeket, rengeteg gyümölcsfát csavart ki és sodort magával. Az állatállományban nagy károkat okozott, a kisebb háziállatokat százával sodorta el. Minden takarmány elpusztult, úgyhogy az állatállomány etetése lehetetlenné vált.

Az árvízkárosult lakosság megsegélyezésére hatósági és társadalmi uton megindult a támogatás.

Gyümölcsösét és kertjét szakszerűen rendbehozatja

Ifj. Holló Géza

okl. kertész **LÉVA.**

Városi faiskola, Lövölde mellett

Értesítések beadhatók a Feldman trafikba, vagy Kákonyi vendéglőbe. Telefon 56. —

— Jubileumi ünnepség a Vojsinon. A észl. turista klub lévai csoportja az egyesület 50 éves jubileuma alkalmából kitűnően sikerült ünnepélyt rendezett az ujonnan épült vojsini menházban, amelyen a lévai, aranyosmaróti, ujbányai, selmeci járásokból mintegy 400-an vettek részt, köztük a lévai helyőrség 12 tagu küldöttsége az ezredes vezetésével, valamint a Koháry István cserkészcsapat 5 tagu küldöttsége. Az ünnepségen, amely egyúttal az új menház felavató ünnepélye is volt, Hromada elnök és a központi kiküldött mondtak beszédet. Utána társasbéd, majd tánc következett. A környékbeli lakosság színes népviseletben vett részt az ünnepségen.

— **Manifesztációs előadás.** A Csehszlovák köztársaság XX. jubileuma alkalmával szombaton este az Orient mozi nagytermében a észl. legionáriusok helyi csoportja manifesztációs előadást tartott, amelyen nagyszámu közönség vett részt. A helyi csoport titkárnak Maličký észl. tiszthelyettesnek bevezető szavai után Sedláček zólyomi tanfelügyelő tartotta meg előadását a legionáriusok oroszországi megszerzéséről.

— **A jegyzők nem jogosultak az okmánybélyegek hivatalos felülbélyegzésére.** Az igazságügyi minisztérium egy legújabb rendeletével kimondotta, hogy a jegyzői hivatalokat nem lehet azon közhivatalok közé sorolni, amelyeknek joguk van az okmánybélyegek hivatalos felülbélyegzésére és a jegyzői pecséttel felülbélyegzett okmánybélyegek nem tekinthetők hatóságilag felülbélyegzettnek. Ennek következtében a jegyzők által kiállított okiratok okmánybélyegeit a bírósági hivatalos pecséttel kell felülbélyegezni.

Költő sorsa

*Mindig csak dalolni,
sohasem remélni
örök kételkedésben
fájdalmat cserélni,
föl a magas égre
lemondóan nézni,
piros, szent vágyakat
soha el nem érni.*

*Órák, napok, évek
nagy kegyelmét kérni,
elmúlt szép csodákról
könnyesen beszélni,
órák mutatóját
meddően kísélni,
örök virrasztásban
fénytelenül élni.*

*Apró senkik elől
mindegyre kitérni,
önmagunkat mindig
bánatra itélni,
virágtalan utnak
harcos jármát mérni
s szívünknek nyugalmat
mindig csak igélni.
... vajjon van valaki,
aki ezt megérti?!*

KADARKA.

Születés, házasság, halál :

Születés. Bakai István és Szalai Jolán leánya Jolán. Hangos László és Varga Mária leánya Mária Ilona Teréz. Kucmera László és Kiszela Mária leánya Erzsébet.

Házasság. Svoboda János rk. Pigmond Györgyi rk. Schors János ref. Gasparik Mária rk. Ivanič József rka. Makovini Margit rk.

Halálozás. Benda Lajos 52 éves. Özv. Pigler Istvánné szül. Balina Júlia 86 éves. Kulda Jánosné szül. Vaňko Anna 38 éves.

Léván,

a Dohánybevaltó mögött
házhelyeknek alkalmas

földterület

részletekben eladó, érdeklődni lehet a tulajdonosnál : **TURAY LÁSZLÓ** vendéglős, Flóratér, vagy a megbízottnál : **Dr. Strasser Elemér** ügyvéd, Léva. Telefonszám 19.

SPORT

Az LTE továbbjutott a kupában

Csütörtökön, Urnapján Tardoskedden játszott a csapat Magyar Kupa mérkőzést és azt kemény küzdelemben 3:2 arányban nyerte. A rendkívül durva mérkőzésen több LTE játékos megsérült.

Vasárnap az ÉSE divíziós csapata volt a lévaiak ellenfele. A honi csapat 2:1 (1:0) arányu győzelme révén tovább jutott. A mérkőzés heves iramú, igen kemény, de kevésbé tetszetős játékot hozott. Az LTE 4. a vendégek két tartalékkal játszottak. A lévai védelem legjobbja Martinovics. Az ifjúsági Jancsó a kapuban ezuttal is tetszett. Vizi több lyukat rugott. A fedezet-sor és a mezőny legjobbja Benyovszky. Nagy küzdőképességű és intelligens játékos. Ocsiák közepes, Váradí azonban még tapasztalatlan. A csatársorban Juhász és Horváth III. kitűnő. Okosan és bátran játszanak, jó Horváth II. is, az ő játéka azonban nem elég tiszta. Tóth az elején lesántult és végig csak bicegett. Legalább négy oly helyzete volt, amelyet ép lábbal góllal fejezhetett volna be. Kuzsél a gyenge Váradí és Tóth között nem tudta elvégezni három ember munkáját. Így is volt néhány szép akciója. Az ÉSE csak árnyéka a hajdani nagy csapatnak. Reiner, Schéda kapus és itt-ott Szklenár az, aki megfelel a divíziós igényeknek. A többiek még a kerületi nivót sem igen érik el. Ezzel a csapattal nem sok jó vár a szimpatikus ÉSE-re a divízióban. Hacker kitűnő szónok, de gyenge bíró. A gólokat Kuzsél (11-es) és Horváth III., illetve Benyovszky (öngól) rugták.

Apróhirdetések

Minden szó 40 fillér, a legkisebb hirdetés ára 4,- KČ.

Sürgösen eladó

800 mm-es végig golyós vasrámás rekord cséplőszekrény elevátorral.

Cím : Ujtelep, II. u. 8. szám.

KEMÉNY utóda szakszerűen és olcsón fest, mos, tisztít.

Ugyanott jó minőségű harisnyák és kézimunkák olcsón kaphatók.

Fajtszta 2 éves pedigrés barna

dobermann

jutányosan eladó.
Cím a kiadóban.

Uradalmi tej,

naponta friss **tejszín**, gyümölcs és cukorkák legjobb beszerzése **MÓZES** tejcarnok, Stefánik ucca végén.

Egy szoba, konyha, mellékhelyiségekkel

azonnal kiadó.

Brach Ferenc ucca 21 szám alatt.

Külön bejáratú szépen

butorozott szoba

azonnal kiadó. Vojanská u. 67 szám alatt.

A férfi öltözködése

ma már kétségbeesetten korszerűtlen. A mai férfi öltözködésének mindenféle célja van. Szemérmességi, esztétikai, osztály és rangmutató jellege, de mincsemmi higiénijára. A mai európai férfi általános öltözködése a zakó, amely 3 kiló és zsákszerűen fűdi a testét. A mai férfiruha tulajdonosa be van bujtatva gondosan összevarrt csövekbe. Két vékonyba és egy vastagba, melyben a test mozgásának nincs semmi higiénikus szabadsága. A térdek és könyök hajlása a szövet keménysége miatt csak gátlásokkal történhetik. Egy mechanikusan mozgó báb mozgásává merevedik a mai férfi mozgáslehetősége Kemény a ruhának és nehéz. A szövet elállja a bőr lélegzését. Minden geztusunk, minden mozdulatunk lompos és gépiesen tagolt. A ruhánkra gondosan vigyázunk, mert az az ember rend ma, hogy a képtelen kompozíciója nadrág vasalása élesen látszódjék. A ránc ellenségei vagyunk, pedig a ruha ilyen uralma az emberen viaszabúvá degradál bennünket.

A sport megjelenésével az európai tudat új és emberibb ruhákat hozott divatba. De csak a sportéren. A térdnadrágos városi ember még ma sem szalonképes, vagyis ha az uccán hordható is a térdnadrág, társaságba vagy alkalmi összejövetelre nem igen mehetünk el benne. Hiu remény volt, hogy a társas mindennapi életbe egészségesebb ruhaformák fognak bevonulni. A hosszú pantalló el tovább. Csak agyonveréssel mulik ki.

Sulyos tévedés azt hinni, hogy a férfidivat az egyszerű és a női a komplikált. Éppen fordítva van. A felülhözött férfi a legösszetettebb kapcsolások, kötések és körülírások áldozata. A női ruha ezzel szemben csupa lengesség és fehérműi puhaság. A legdivatosabban felülhözött nő is majdnem meztelen. A női divat nem ismer szövetfalat a nap és a test között. A női ruha a test higiéniját és a higiénijában széppé levő test kultuszát szolgálja. A férfié képtelen, anti-higiénikus, egészségtelen célokat...

Most például nyár van. A férfiak izadva, kigyulladva, lílhevge és szédelegve sulyos szijakat feszítenek a derekukra és körülültefik magukat szövettel majdnem úgy, mint a hűvösebb időszakban. Az ugynevezett jobb társadalmi körökhöz tartozó férfi, dehogyan járna ingujjban. Ha valahol leveti titokban a kabátját, a megkönnyebbulés egy halk hulláma árad el rajta, pedig mennyire kényelmesebb, egészségesebb és célszerűbb volna, ha meg tudna szabadulni a társadalmi szokások bilincseitől és ledobná magáról a fölösleges ruhadarabokat. Ha megkérdedez ezek közül valamelyiket, miért nem jár állandóan ingujjban, amikor győtri a nyári forróság, akkor azt mondja: „Nem illik”. Inkább szenved tovább.

Új módszer a

középiskolai felvételi vizsgáknál

A középiskolai felvételi vizsgáknál új rendszert vezetnek be. A diákok a felvételi vizsgánál nem fogják használni a nevüket, hanem számot kapnak. Ezt a módszert próbaképpen azért vezetik be, mert a felvételi vizsgák előtt a szülők és ismerősök megrohanják a tanárokat és protekciót kérnek, különösen az olyan iskolákban, ahol zárt szám van és bizonyos térszámon felül nem vesznek fel diákokat.

Próbaképpen ezt a rendszert egyelőre a prágai kereskedelmi iskolákban és kereskedelmi akadémiákon vezetik be. A számozás úgy történik, hogy a diák zárt borítékban benyújtja okmányait, a borítékra számot írnak s a számot megkapja a diák is. Nevét nem szabad megmondania. A vizsgázató tanárok, főleg az írásbeli dolgozatoknál, nem tudják, hogy a dolgozatot melyik diák írta, s még azelőtt kell nekik dönteni, mielőtt megállapítanák, hogy melyik szám milyen nevet takar. Amennyiben ez a rendszer a prágai kereskedelmi iskolákban beválik, a jövő évben már valamennyi csehszlovák iskolában hasonló rendszer alapján fogják a diákokat a gimnáziumokban és a többi középiskolákban felvenni, hogy a protekciós rendszernek végtessenek.

Nem teljesedtek be Középszlovákiába az idegenforgalmi remények

A kereskedelmi és iparkamara Besztercebányán június 17-én Pauliny Vilmos elnöke alatt választmányi gyűlést tartott. Az elnök bevezető szavai után általános képet nyújtott a világgazdaság helyzetéről és jelentést tett a kamara kerületének gazdasági viszonyainak fejlődéséről: hangsúlyozta főként, hogy a gyáripár foglalkoztatása tartósan jó és bizonyos stabilitást mutat; az ipar helyzete 1937-ben az 1936 évhez képest kb. 10%-kal kedvezőbb, az építkezés 1937-ben a közmunkák folytán igen élénk volt, nehézségeket okozott csak a nyersanyag drágulása és a közszállítók kedvezőtlen feltételei. A fürdőhelyek

a kamara kerületében az 1937 évben látogatottabbak voltak, az idegenforgalomhoz fűzött remények azonban Középszlovákiában mind nem teljesedtek be; az állandó vendégek száma növekedett, ami az 1936 évben szemben előrehaladást jelent, mert az 1936 év lényeges csökkenést mutatott fel az állandó vendégek számában és emelkedés csak az átutazó vendégek létszámában volt. A pénzpiac fejlődése jelentéktelen helyi változással az állami pénzpiacal lépést tartott. A kamara gazdasági helyzetének bizonyos fejlődése úgy látszik elérte magasságát, az állandóság bizonyos jelével.

Megalakult a Délszlovákiai Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége

A szlovákiai magyar gazdasági élet kiemelt eseménye zajlott le múlt pénteken Érsekújváron. A már működő hét délszlovákiai gazdasági egyesület:

Csallóközi, Nyugatszlovákiai, Délnyugatszlovákiai, Középszlovákiai, Sajóvölgyi, Bódvavölgyi, Bodrogközi Gazdasági Egyesület képviselői nagy lelkesedéssel mondták ki a már működő egyesületek szövetségbe való tömörítését.

Az alakuló nagygyűlésen ott volt dr. Szilassy Béla szenátor, a Középszlovákiai Gazdasági Egyesület elnöke, dr. Holota János, nemzetgyűlési képviselő Érsekújvár városá képviselőjében, Fodor Jenő, a Sajóvölgyi G. E. elnöke, Bartal István, a Csallóközi Gazdasági Egyesület elnöke, Sümegh Ernő földbirtokos, a Délnyugatszlovákiai G. E. elnöke, Thuróczy Vilmos földbirtokos, a Nyugatszlovákiai G. E. elnöke, továbbá a többi gazdasági egyesületek megbízottai és számos kiscgazda az egyesületek képviselőjében.

Az alakuló nagygyűlés megnyitása előtt a vendéglátó Délnyugatszlovákiai Gazdasági Egyesület, nevében Sümegh Ernő üdvözölte az egyesületek kiküldöttjeit, majd

Fodor Jenő nyitotta meg a gyűlést.

Megnyitó beszédében indokolta a gazdasági egyesületek tömörítésének szükségességét, mert a gazdasági egyesületek önmagukban nem tudnak megfelelő munkát kifejtetni

A szövetség célja, hogy egyöntetűen foglaljon állást minden fontos gazdasági kérdésben.

A szövetség nemcsak érdekvédelmi szempontok miatt alakul meg, hanem azért is, hogy a meglévő magyar gazdasági egyesületek irányítása egységes legyen.

A megnyitás után Fodor Jenő felvetette a kérdést, hogy kívánja-e az alakuló nagygyűlés a szövetség megalakítását.

A jelenlévő egyesületi kiküldöttek egyhangú lelkesedéssel járultak hozzá a szövetség megalakításához.

Ezután Fodor Jenő a Délszlovákiai Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének alapszabálytervezetét ismertette. Az alapszabályokhoz Bartal Iván, Sümegh Ernő, Thuróczy Vilmos, Bathó Aladár és még számosan szólaltak hozzá, majd a tervezetet változatlanul elfogadták.

A tisztikar megválasztásánál Fodor Jenő földbirtokost, a Sajóvölgyi G. E. elnökét választotta meg a nagygyűlés a DGEOSZ elnökévé. Alelnök egyhangúlag Bartal Iván etrekarcsai földbirtokos, a Csallóközi G. E. elnöke lett.

Fodor Jenő elnökké való választását néhány keresetlen szóval köszönte meg, majd kijelentette, hogy jól tudja, hogy az elnöki tisztség nem sine cura-hivatal, hanem fontos munkakör. Kérte az egyesületek bizalmát és támogatását az eljövendő gazdasági munkában.

Az alakuló közgyűlés ezzel lelkes hangulatban véget ért. A szlovákiai magyarság egyik legfontosabb érdekvédelmi szervezete alakult meg, amelynek működése elé a szlovákiai magyar gazdatisádalom a legnagyobb reményekkel néz.

— **Újfajta körutazási jegyek a szlovákiai vasutonalakon.** Az államvasut Szlovákiában újításként ugynevezett »körjegyeket« vezetett be, amelyek az eddig érvényben levő körutazási jegyeiktől annyiban térnek el, hogy minden forma betartása nélkül több irányban és több megszakítással vehetők igénybe. Eddig öt ilyen kört létesítettek. Eszedig az ugynevezett »Fátka-kört« (Ruttka, Rózsahegy, Besztercebánya és Zólyom) 14 napi érvénnyel 50 korona árban, továbbá az »Alacsony Fátka-kört« 70 korona árban, amely az Alacsony Fátka, a Gyömbér, a deményfalvai és a dobsinaí barlangok látogatását teszi lehetővé; a »Magas Fátka-kört« 7 napos érvénnyel 23 korona árban Csorba, Tátrafüred, Tarajka, Tátralomnic és Poprád állomásokkal — az ugynevezett »Szepes-kört«, amely 7 napig érvényes és 25 koronába kerül és végül egy »Kombinált kört«, amely lehetővé teszi a Tátra, Kassa, Dobsina és Domicia látogatását 14 napi érvénnyel 80 koronás árban. Az újfajta körjegyek több helyütt autobusvonalakra is érvényesek.

— **A helyszínen összegyűjtött 25 koronáért akartak repülőgépet vásárolni.** Igen eredeti eset történt Pöstyénben falusi gyermekek kirándulás alkalmából. Zsolna tájékról egy egészen kis faluskából a tanuló, 6—10 éves, leginkább szegény szülői gyermekei tanítójukkal ellátogattak Pöstyénbe, ahol megmutatták a gyermekeknek a város nevezetességeit és többek között kivittek őket a repülőtérré, ahol sportgépeket mutatnak a gyermekeknek. Az apróságok szemmel láthatólag nagyon megörültek a repülőgépeknek és hogy, hogy nem, egyszerre csak közülük a legbátrabb oda lépett a pöstyéni Aero Klub gondnoka elé és átvnyújtott 25 koronát, amit ottan a helyszínen 20—50 fillérékből összeszedtek és kértek érte egy repülőgépet. Igen ám, de olyant kívántak, melyről lóni is lehessen. A kedves kívánságot az Aero Klub bár nem teljesíthette, de biztosította a gyermekeket, hogy csak legyeknek jó hazafiak, mint eddig és mire nagyok lesznek, kapnak egy repülőgépet, de olyant, mellyel megvédhetik hazájukat is. (g. g.)

Megdrágul a buza, mázsánként 4 koronával többet kapnak a gazdák

Lapjelentések szerint az új gazdasági évben a gabonáruk emelkedésével számolnak, bár az új gabonáruk jórésztben attól is függenek, hogy a termés ez esztendőben hogyan alakul.

Az illetékes tényezők felszólították a gabonártársaságot alkotó csoportokat, hogy a küszöbön álló gazdasági évben az átvételi és eladási árakra vonatkozóan tegyék meg indítványukat. Az indítványok már el is készültek.

A mezőgazdasági export azt kívánja, hogy a kormány úgy a búza, mint a rozs számára magasabb átvételi árakat állapítson meg.

A malomipari csoport nem ellenzi az áremelést, csupán azt kívánja, hogy az eladási ár ne változzék, illetve ne befolyásolja hátrányosan a liszt elhelyezési lehetőségeit. A kereskedők álláspontja úgyszólván azonos a malomiparéval. Egyedül

a fogyasztók csoportja ellenzi a bevásárlási árak felemelését, mert attól tart, hogy maga után vonná az eladási árak és a liszt, valamint a kenyér árának emelését is.

Az új árak terén tehát egységes álláspont még nem alakult ki. Valószínű azonban, hogy az árak a termelők javára mégis megváltoznak, sőt már biztosra is vehető, hogy a búzáért a gazdák a jövő gazdasági évben métermázsánként legalább négy koronával kapnak többet, anélkül, hogy az eladási árak kénytelenek lennének fölemelni a gabonártársaság. A gabonamonopólium jogával felruházott társaság ugyanis métermázsánként négy korona illetéket szed az ógabona készleteinek likvidációs költségei címén.

A gabonártársaság raktáraiban lévő készletekről a társaság már hosszabb idő óta nem ad ki-mutatást, miért is nem lehet tudni, hogy mennyi ógabonát viszünk át a jövő esztendőre.

— A legfelsőbb közigazgatási bíróság fontos döntése a felekezeti tanítókról. Számosan kérdezték már, hogy a felekezeti tanítónak van-e igénye a háborús félévek beszámítására. Mindig állítottuk, hogy igen, de a tanítók ennek nem hittek. A legtöbb esetben nem merték a közigazgatási bírósághoz fordulni, mert más oldalról olyan információkat kaptak, hogy az állam a nyugdíjait legfeljebb kegyelemből fizeti, miként a legtöbb felekezeti tanítónak és tanítónőnek is csak saját jöszántából fizet s a fizetést bármikor beszüntetheti. Ennek következtében inkább elviselték a károsodást, mely a hadi félévek benem-számításával sújtotta őket s nem fordultak a közigazgatási bírósághoz. A pozsonyi iskolai referátus kivétel nélkül megtárgyalta a hadi félévek beszámítását. Végül a közigazgatási bíróság a múlt év decemberében foglalkozhatott ezzel a kérdéssel s az iskolaiügyi minisztérium (referátus) álláspontját törvénytelennek jelentette ki. A legfelsőbb közigazgatási bíróság megállapította, hogy a felekezeti tanítónak ugyanolyan igénye van a hadifélévek beszámítására, mint az állami tanítónak. Ez az igény egyáltalán nem függ össze azzal, hogy az állam a felekezeti tanítók fizetését csak előlegszerűen utalja s fizeti. Az állam e kötelezettsége az 1924. évi 164. sz. törvényen alapul, melyekben ki van mondva, hogy az állam a különféle nyugdíjalapok átvételével átvette a fizetések és nyugdíjak fizetésének kötelezettségét is a kérdés teljes rendezéséig és visszereseti jogot tartott fenn magának az iskola fenntartójával szemben. Ez az álláspont helyes, de sajnos, a jogerős határozatokkal okozott sérelmek már nem tehetőek jóvá, vagy pedig csak nagyon nehezen.

»LÉVAI UJSÁG« gazdasági, kulturális és kritikai hetilap, megjelenik minden szerdán. — Főszerkesztő: Dr. STRASSER ELEMÉR. — Felelős szerkesztő és kiadó: AKÜCS ERNŐ dipl. agr. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Léva, Stúr u. 3. Telefon 19. — Előfizetési díj: egészévre: 48.—, félévre 24.—, negyedévre 12.— Ké. egyes szám ára 1.— Ké. Három példány megtartása 2/3 éves előfizetésnek számít. Hirdetések tarifa szerint a kiadóhivatalban adhatók. Gyakori hirdetőknél engedmény. — Kéziratokat nem adunk vissza. — A postabélyeg használatát a bratislavai posta- és táviradaigazgatóság lévai feladóléssel 109.976. V — 1934. szám alatt engedélyezte.

Hírek mindenfelől

Betiltották a pozsonyi „Esz Ujság“ uccai árusítását, a kolportázs jog megvonására a lapnak két kobzott és egy el nem kobzott cikke szolgáltatott okot. — Most épült meg a világ legnagyobb bombavető repülőgépe, a szárnyak feszítávolsága 72 méter és a felszerelt repülőgép sulya 72 tonna, hat egyenkint 2000 lóerős motor hajtja a gépet, mely óránként 320 kilométer sebességet ér el. — Magyarország a folyó idény alatt Németországba 5000 mázsa cseresznyét szállít. — Nyolc év alatt 40 milliárddal csökkent Csehszlovákiában a mezőgazdaság bruttóbevétele. — Pozsonyban a választási győzelem után a Hlinka párt, az Egyesült Magyar Párt és a németek vezetői megállapodtak abban, hogy közös autonomista frontot létesítenek és a jövőben a városi képviselőtestület ülésin közös ellenzéki politikát folytatnak, 1918. óta ez az első eset, hogy e pártok egységes politikát kezdenek. — Ludsan városban, a szovjet határ közelében 212 épület tűzvész folytán elpusztult, közel 100 személy sebesült meg súlyosan és 2000-en hajléktalanok maradtak. — A magyar kormány nagyszabású telepítési programot dolgozott ki. — Augustus 20-án állítják fel a milánói dómban Szent István szobrát. — Amerikában fele annyiba kerül az újságpapíros, mint Csehszlovákiában. — 400 bombavetőt rendelt Anglia Amerikában. — Husz év óta nem volt ilyen rossz szezon Marienbadban és Karlsbadban, mint az idei. — Kelet-szlovénok nem fogyott le a baracktermés, ellenben Szlovénok déli és nyugati járásaiban elpusztult az összes barack. — A Nyitra és Tapolcsány között a Bystrica közelében levő sorompónélküli átjárónál történt karambolnak 5 halottja és 6 életveszélyes sebesültje van. — Nevicke községben két héteves gyermek játék közben felgyújtott egy szalmakazlat, a szélben még 16 lakóház égett le. — Prága és London között megegyezés jött létre, hogy Anglia egy ezredet küld ki semleges megfigyelőként Csehszlovákiába és a megfigyelőt a hatóságok felvilágosításokkal és információkkal fogják ellátni. — Brož vezérkari tábornok rádióelőadása szerint gépfegyver-fészek védik a csehszlovák határt. — A rendőrség az összes ausztriai katolikus diák-egyesületeket feloszlatta, vagyonukat lefoglalták és elkobozták. — Németország megszakítja a sportérintkezést Csehszlovákiával. — Földregés vonult végig Nyugat-európán, Angliában, Belgiumban, Franciaországban is érezték a földrengést. — 40.000-szeres nagyítású mikroszkópot talált fel Márton László, Piccard professzor magyar asszisztense. — Dél-szlovénok további 20 községet kapcsolnak be a Dél-szlovénok villanytársaság hálózatába. — Godin Imre, az Érsekújvárról elszármazott világhírű tenorista végleg búcsút mondott a bécsi állami operának és a prágai cseh Nemzeti Színház első tenoristájaként Prágában telepedett le. — Halántékon lötte magát és a Dunába ugrott Valló Imre, az ötszörös foktói gyilkos. — Megkezdődött Csehszlovákiában az idegenek iparengedélyének felülvizsgálása. — A főleki főúccan egy fel és alá sétáló meztelen férfi keltett nagy feltűnést, hamarosan „beöltöztették“ és mig családja jelentkezett, őrizetbe vették; kiderült, hogy a vasuti sinek közt is kóborolt és megállította a losonci vonatot. — A német birodalmi bank nem adja ki a Bécsben letétbe helyezett díszes cukorgyár részvényeit. — Szedgeden Cseszkó János egyetemi altiszt az egyik korszakában 22 nagy fröccsöt rendelt, mindegyik pohárba valamilyen port hintett és mire a 22 fröccsöt megitta, eszméletlenül esett össze. — Csehszlovákiában nem kérhetnek az adóhatóságok tiz évre visszamenőleg adatokat az ügyfelektől. — Furdésnél örvénybe került és elmerült Román királyhalmeci iskolaigazgató most érettségizett fia. — Prágában a lezajlott választások után nyugodtnak ítélik a belpolitikai helyzetet. — Udet, német pilóta megjavította a repülés gyorsasági rekordját, gépével óránként 634 kilométert tett meg. — Három millió korona költséggel tanonciskolát építenek Nagyszombatban. — Magyarországon, Oroszország, Románia és Svájc mintájára bevezetik a szeszmonopóliumot. — Anglia háború esetén nöket soroz be a területiális ezredékbe, hogy ilyen módon minden alkalmas férfi felszabaduljon harctéri szolgálatra. — A pápa tiltakozott Franconál a spanyol nyílt városok bombázása miatt. — 315 középiskola van Csehszlovákiában, ebből 72 német. — Gyöngyösön nyolc halottja van a június 14-iki orkánnak, mindenfelől árvizeket, tüzeket és gyilkos villámcsapásokat jelentenek több halottal. — A bretoni partvidéken elkészült a világ legnagyobb világító tornya, mely nyolcvan kilométerre világít. — A szlovénok vasérctermelés 95 százalékkal emelkedett. — Olaszország 1 millió tonna buzabehozatalra szorul. — Megkezdik az olasz önkéntesek hazaszállítását Spanyolországból. — Ausztria adóssága miatt, melyet a németek nem akarnak megfizetni, súlyos konfliktus tört ki London és Berlin között, Anglia lefoglalja a német követeléseket, ha nem fizetnek. — A kínaiak átvágták a Jangese-folyó gátjait és hatalmas árvizet okoztak, hogy a japánok előnyomulását megakadályozzák. — Súlyos károkat okoz a népfrent-kormány alatt bevezetett francia kispárnak a 40 óras munkahét, néhány hónap alatt 18.000 kispárnos, kistüzem és kisebb vállalat lett fizetéseképtelen, vagy bukott meg. — Angliában új anyagot próbáltak ki, mely a házakat tűzbiztossá teszi a gyújtóbombákkal szemben, a kísérletek beváltak. — Kínában a Sarga folyó 15 helyen kilépett medréről, 150.000 ember lelte a borzasztó méretű árvíz katasztrófában halálát. — Magyarország jegybankja 100 millió pengős kölcsönt nyújt az államnak. — A nemzetközi Dunabizottság, melynek székhelye eddig Bécsben volt, székhelyét Belgrádba teszi át. — A Berliner Tagblattnak Csehszlovákia területén való terjesztését betiltották. — Jugoszlávia távuszóbjainak Lezaics Vladó a Száva folyóban fürdés közben örvénybe került és elmerült a hullámokban. — Szlovákia gyáriparában — a tarifa és az adópolitika helytelen kezelése miatt — a roszszabodás komoly jelei mutatkoznak. — Kínában a sorozatos japán légi támadások az elmúlt héten 4000 emberéletet pusztítottak el. — Pöstyén tanfelügyelőséget kap. — Középkínában az óriási áradások miatt szünetelnek a hadjáratok és borzalmas kolera-járvány is dühög e vidéken, a nagy árvíz megváltoztatta teljesen Kína egész gazdasági térképét. — Juliában és augusztusban tárgyalja le a prágai parlament a nemzetiségi statutumot. — Husz halott és száz súlyos sebesültje van egy japáni vasuti szerencsétlenségnek. — Ausztria lakossága nem tesz eleget adózási kötelezettségének. — Guido Colonna herceg torontói olasz alkonzul feleségül vesz egy elarusított lányt, Viktor Emánuel császár kábelben egyezett bele a házasságba. — Redfern amerikai repülő, aki 11 éve eltűnt Brazília őserdei felett, meghibbanva és végnyomorban megtalálták a félvad benszüllötték között. — Szlovénok kifogytak a borkészletek, az ezévi szőlőtermés kilátásai kedvezőek. — Dél-szlovénok és Kárpátalján 9500 hektáron termelnek dohányt. — Csehszlovákia új kereskedelmi szerződést köt Magyarországgal. — Küszöbön a megegyezés a csehszlovák kormány és a németek között. — A Vatikán bizik Magyarország és a kisantant megegyezésében. — Hitler új vallást alapít és német nemzeti egyház alakul Németországban, Krisztus keresztje helyett horogkereszt lesz az új vallás jelvénye. — Óbudán villamosárammal égette el jobbkarját egy 23 éves molnár reménytelen szerelem miatt. — Romániában most ünnepelték Károly király trónralépésének 8-ik évfordulóját. — Németország takarodót fúj és megszüntek a német sajtótámadások Csehszlovákia ellen.